

דנקר עם בניו
...מגיע לי פרס אהבת ישראל

לו: "מה? לא הבנתי." ואז הוא חזר על המישפט.
לקחתי את המילחיה הפילפליה והעפתי עליו. שלטתי בעצמי מספיק כדי לא לזרוק לו את זה על הפנים. זה פגע לו בחזה, כל השמן והחומץ נשפך לו על ה"חולצה, וכל הקטשום נמרח עליו. הוא צעק לחברה: "תחזיקו אותי, תחזיקו אותי!"

אדם שעיניו בראשו ויש לו רגש, אם הוא לא חטף הלם בקרב — משהו לא בסדר אצלו. מצד שני, אני לא אומר שצריך לעשות מזה אידיאלוגיה. אבל שיבוא אטינגר, מהמקסימום שהוא יכול לחטוף זה הלסיקרב מהכתובת שירים, וירד על אדם שנפגע נפשית? הרגשתי שהוא פוגע לא רק בי, אלא בכל האחרים.
אתה לא בדיוק נהגת בו בכפפות של משי. אתה יודעת עדיין, ממש התעקזת בו בביקורת שלך. כשקראתי את הביקורת היה נד"מ לי, כאילו אתה לא רק הורג את אטינגר — אתה מתעלל בו גווייה.

הוא לא גווייה, אטינגר. הוא ממשיך לחיות גם אחרי הביקורת שלי. הוא חי ותוסס ועורך את חיים שכאחה.
אתה חושב שהיה צורך דהשתמש בתיאורים פלסטטיים כדי להגיד שהוא לא מתאים למדוויזיה, איך חושב שהביקורת שלך היתה כלתית-רבותית, לפחות כמעט הופ"ע? אתה היאטרובותית של אטינגר?

בעניין זה אנחנו לא הרבותיים. אני חסיד של ביקורת-הטלוויזיה האנגלית. כולם אמרו לי על פרשת אטינגר, שהביר קורת היתה אלימות מילולית. שטויות!
איפה, אם כך, הגבול של הסובלנות?

זאת בעיני שאין לי עליה תשובה. ובי חיים אין תשובות על כל הבעיות. זהו בדיוק הוויכוח הצבירי היכן הגבול.
מה בנוגע לאלומות מיוך לית, בשימוש חזק וקשה בליכך במימים?
או! אני חסיד גדול של אלימות מילולית. פעם הצעתי לאשתי שאשנה את שמי לאלים מלול. היא התנגדה לשם המישפחה.

כשכך זה איננו יכולים להיות מנע מפרשת "יש לי אחות". הי מחשבה שהיהודים בארץ הם שני עמים, ושאינו לך קשר לאחד מהם, קייננה כך לאור מה שקורה פה לאחרונה, או שהיא מתרועעת כך שנים?

המחשבות התחילו לעלות בי בשנים ה"אחרונות, כשהתחיל המסע הפרוע, המשי מיץ והגבוי נגד האשכנזים. וכשהתחיל מסע ההתחנפות גדולה, שבו התחילו אשכנזים להתנצל על זה שהם אשכנזים. זה היה בעיני דבר מחריד.

זה מדהים כמה אנשים לא הבינו את מה שכתבתי. אני כתבתי נגד מסע ההתחנפות הזה, ויטלחו לי הרמב"ם. "הודה לי לוי ודוד המלך ואברהם איבנו — שגם הם בטח היו ספרדים. אני לא התכוונתי לכתוב שלספרדים לא היתה תרבות מעורר לם, אלא שבמאתיים השנים האחרונות תרבות האיטלאם שקעה, וחלף זמן רב מאז אותה תקופה נהדרת של פילוסופים ערביים ומתמטיקאים ערביים. על זה דיברתי.

מדברים איתי על בורות. שיבוא פואד (המשך בעמוד 72)

בטח! זה היה מוקד העניין. אחר כך גם עמוס אטינגר עשה מזה סיפור.
את יודעת מה הם אמרו? "דנקר חטף הלם קרב? בולשיט! אלף — הוא לא היה בקרב, בית — הוא יוצא ונכנס מסנטור ריומים, הוא מתוטט כל הזמן, הוא פסיכי ידוע." זה גורא הבהיל אותי, עד כדי כך שהלכתי ובדקתי אם אני פסיכי או לא.
מה בדיוק קרה לך, מתי לקית בהלם-קרב?

במלחמת יום-הכיפורים לקיתי בהלם-קרב. התעלפתי ואיבדתי את הזיכרון ליר מיים. אחר-כך הייתי מאושפז 13 יום בהדסה, מהם הייתי חמישה ימים בהלם. ואחר כך שיחקתי פינג-פונג.

אגב, אם היום תשאלו אותי אם אני רוצה לחזור על חווית הלם-הקרב, אומר לך: בכל מחיר! איזה בן-אדם זוכה לחוויה כזו, לאבד זיכרון לתקופה קצרה?
הדבר האחרון שזכרתי כשהתעוררתי מי העילפון היתה שהייתי בבית-מלון בקופ"ש נהגן. כי לפני המלחמה הייתי שם. הגי עתי ארצה כיום החמישי למלחמה.

במה התבטא אובדן הזיכרון?
לא הכרתי אנשים שפגשתי ביומיים הי אלה שהייתי במלחמה. יש לי חבר טוב שהיכרתי ביום הראשון למלחמה. הוא הביא אותי לתאגיד. כשהתעוררתי, ישב לידי ואמר: "אמנון, מה נשמע?" לא זכרתי אותו. זו היתה חוויה מאוד מעניינת. כתבתי עליה.

איך חטפת את הלם-הקרב?
לחמנו ברמת-הגולן, וזה היה טראומתי. הפלוגה שלי עלתה על מארב, היינו חסי ריישע. לכל חייל היה עוזי ומחסנית, וגם היתה לנו בעיה — כי לא היה לנו מפקד. היתה מעין התפרקות במחלקה.

אני גורא התאמצתי להחזיק את העניינים, עשיתי חיקויים, ארגנתי שירים. הייתי פעלתן בדרך של החצקות ודיבורים, כדי לשמור על מוראל. אז זה, פלוס המוראות שעברו על הפלוגה, מיצה כנראה את כוחי.
מרמת-הגולן ירדנו לסיני, ונערכנו בקו היירי מול טנקים מצריים, ואז נפלת שודר. זה הסיפור של הלם-הקרב. אבל תראי לאן שמועות מגיעות. וזה המבהיל שי בעניין.

כשהם התחילו להפיץ שלא לקיתי ב"הלם-קרב, אמרתי לעצמי: שמע דנקר, אתה בחור רציונאלי, זה לא יתכן שאני שים שאתה מכיר, אנשי-כבוד, ממצאים עליון שקרים. מדובר בבעיות נפשיות. אולי אתה לא זוכר, אולי אתה באמת נכנס ויוצא לסנטוריום, ואולי אתה שוכח? שאלתי את אמא שלי, שאלתי את אשת שלי, הלכתי להדסה לראות את התיק הרפואי שלי — אולי יש אמת במה שהם אומרים?
מה אני אניד לך, זה היה מחריד. פשוט מחריד.

הכה נדבר על תקרית עמוס אטינגר. אתה נפגעת בו בביקורת פלוויזיה שכתבת עדיין, ואתה תקפת אותו פיסית ב"בית-סוקו" לוב". מה בדיוק קרה?
לא נפגעתי בגליל. אני לא מרגיש פגיע לגבי הלם-הקרב. נפגעתי בשביל כל הי אנשים הפגועים נפשית.
נכנסתי לבית סוקולוב, הצטרפתי לשול-חן גדול. ישבה שם חבורת עיתונאים. לא שמתי לב שהוא יושב בשולחן. פיתאום הוא אומר לי: "מה זה, דנקר, מה אתה עושה פה? פה זה לא סנטוריום!" אמרתי

עם אברמוביץ יש לי יחסים קורקטיים. איך עובדת השיטה? הרי אתה יודע שהמדליפים לא מספיקים לך סקופ בגלל העיניים היפות שלך. הם מצפים לתמורה.
לא! זה אולי הכוח של עיתונות מהסוג שאני כותב. אני עצמאי, אני כותב מה שאני רוצה. לא משרת אף אחד! אז באים אלי עם דברים ישרים, לא מנסים להכניס לי ברוח, כי מי שמנסה להכניס לי ברוח יודע שהוא יחטוף על זה.

חלק מספיקי הסקופונים לטור שלי, עד כמה שזה מחריד, הם עיתונאים שלא יכולים לכתוב את הסקופ בעיתון שלהם. כי העורך שלהם לא יאשר להם. או מפני שהם לא רוצים להסתכסך. העיתונאים הם מקור לא אכזב, ויש כל מיני אנשים שרוצים לגמור חשבון עם אנשים אחרים, וחוזק מזה, זה עניין של עין.

אני זוכר מיקרה, כאשר לבנין ביקר במנועי בית-שמש. היה איזה עניין שיוסף שידלובסקי היה מעורב בו, ובנין היה צריך להכריע. שידלובסקי עמד לפני הפורעלים, נאם ובכה.

רצתי לפרוייקט פורן ושאלתי אותו: מה העניין, למה שידלובסקי בוכה? בקיר צור, הסיפור היה על הארץ, רק צריך היה להרים אותו. תארי לעצמך: בן-אדם בן 80, איליהון, עומד ובוכה, כי יש לו בעיות עם בגין! ואז בגין מתייעץ ומנסה תשובה מעורפלת, ושידלובסקי מתרצה ומתחבק איתו. אחר-כך הוא קולט שבגין עבד עליו, ואז הוא שוב בוכה.

היו איתי עוד שני עיתונאים, מהטלוויזיה ומהידיעות אחרונות. בערב אני רואה כתבה בטלוויזיה, ואני לא מאמין לראיה עיניי: אין שום מילה על התקרית, סתם דיווח יבש. כלום. אני פותח למחרת ידיות אחרונות — סתם ידיעה סתמית על ביקור בגין במפעל מנועי בית-שמש. אז זה כוחם של המדורים האלה. מי שכותב אותם, יש לו עין מיוחדת. הדברים נמצאים על השטח, צריך את העין המירחדת הזו כדי להרים אותם.

איך אתה מורא שהסקופ שלך הוא באמת סקופ?
אני תמיד בודק, חוזק מפעם אחת שאכ"לתי אותה, זה היה משהו שקשור בדיון. קיבלתי סיפור סגור על דיון, שדיבר עם מישהו בנוגע לפרוייקט לעשיית כסף. אחר-כך הסתבר לי, שמי שדיבר איתה יעל דיון, ודיון כעס — והוא צדק. אבל זו היתה פעם אחת בשמונה שנים.

במדור שלך ירדת על הריכה אנשים, שזחת עליהם שהפירו הלדים לא מעטים. איזה מהמקטעים עשה לך הכייהרבה בעיות?
הקטע על יגאל אלון עשה לי צרות גורד לות ביותר, צרות עניקות. הסתכנתה פה כל-כך, שזה לא יתואר. רוב האנשים אמרו: "אתה מעלת באמון, היית בלישכת שר-החינוך, ואחרי שבע שנים אתה מפר"סם מה שמעטת בצורה אינטימית?" את זה אמרו כולם, כולל אנשים שליקקו אצבי עות ואמרו: "שמע, עשית לנו את השבת". הצרות היו בעיקר עם אנשי אלון. חיים חפר הקדיש לי מקאמה, ואז עשיתי דבר שאני בדרך-כלל לא עושה, אבל פה החליטתי שאי-אפשר לעבור בשתיקה, ושלחתי לו מיכתב מעורר-דין. הוא התנצל. המיתקה של אנשי אלון לבשה אופי

אני לא לוחם איש ערב ולא מתרגש מהרואנים-יקה של המזרח
שאותי הבהיל. פיתאום התחילה מסכת שקרים שלא תתואר. לא הייתי שבוץ בכנסת, וכשבאתי שבוץ אחרי כן, סיפור לי שאומרים עליי כך וכך. אלהים אדיר רים! אותי זה הבהיל, זה היה הדבר הכי מבהיל שקרה לי בחיים. אני לא נגרד רשע, יכול לעשות לי דברים מרושעים, אבל השקרים שהפיצו השמועות הזכירו לי את רוטיה. סיפורו עליו דברים שלא היו ולת נבראו.
טיפוסו על עניין הלם-הקרב שלקית בו?

בעיתון, ואיך אני אעבוד בעיתון אם אני לא חבר באגודה? הוא נתן לי תשובה ישראלית טיפוסית: "מה לעשות?" הבנתי שהעניין אכזב, אבל מטעמי ניימוס הוונמתי לגרשום שוקן, והיתה בינינו שיחה טובה וארוכה. אחרי שבוץ הודיעו לי שהתקבלתי לעבודה.
ומה עם אגודת העיתונאים?
או! לימים נודע לי, שהאגודה איימה ונתנה הוראה שלא לשתף איתי פעולה. לאגודה היתה מועמדת לתפקיד מעיתון אחר, בקיצור — היה שמת.

מתי התחלת לכתוב את המדור האישי?
לפני שלוש שנים.
ב"הארץ" זה היה חידוש.

כשהתחילו האשכנזים להתנצל על זה שהם אשכנזים זה בעיני דבר מחריד

אבל ב"רבר" הופיע עך אז מדורו האישי של נחום ברנע. זה לא נראה בעיניך כחיקוי?

חשבת שהמדור של ברנע הוא מדור יוצא מהכלל, ושצריך מדור כזה גם בהארץ. חשבתי שאני יכול לעשות מדור כזה. באתי בהצעה. אחרי לבטים קיבלו אותה.

הייתי אז בתקופה היסטורית בחיי. מכיוון שהמצב היה שיש ברנע הגדול, והנה יש איזה אחד דנקר מהארץ. היתרון שלי היה שכתבתי מהארץ ושאת הארץ קוראים יותר אנשים מאשר את דבר. אבל היה לי קשה נורא, בגלל התחרות וגם מפני ש ברנע נעלב קצת. הייתי חבר שלו, והיתה תקופה קשה. עד שהעסק התיישב והיתה לי נחת מהמדור.

אחר כך זה שיעמם אותי לכתוב קטע עים, כי זה גם קל וגם קשה מדי. אני רואה מדורים אחרים — ולא אכנס להערכות שמיות — ואני לא מעריך את בעלי המדורים.

גם אני עברתי את מה שהם עוברים. הראש שלי הסתחרר, אמרתי: יה אללה, איזה גדול אני, איזה יופי, מרביץ סקר פונים שיעגול!

אני זוכרת, שפעם כאתי במיסגרת עבודתי למינון הכנסת. ראיתי אותך, את אהרון בכר ואת אמנון אברמוביץ וישבים מסביב לאותו השולחן. בסוף השבוע ש' לזשתכם כתבתם על אותו הנרשא. איזה מין סקופונים הם אלה, ה' מחזיקים לשלוש?

זה קרה לנו כמה פעמים. כשאברמוביץ ובכר התחילו במדורים, היינו הולכים בי יחד. פעם הלכנו למישפט של אברחמצירא, פעם לאיוו אסיפת בחירות ברמת-השרון ועוד פעם ישבנו בבית-הקפה הקרייה בתל-אביב, ובשולחן לידנו ישבו איזה סהרו רים של תנועה מטורפת והתוכחו ביניהם. הצטרפנו לשולחן שלהם, ואחר כך כתבנו על זה.

זה מזכיר את בעלות טורי החברה והמסיבות, שהלכות לאו תה המסיבה ואחר-כך כותבות ענייה כזו אחת לעיתון שדה. לא מצאת כזה מעם לפגם?

אנחנו כתבנו על דברים בעלי חשיבות ציבורית. הלכנו לאברחמצירא הביתה, היה כזה עניין ציבורי. לא רואה בזה טעם לפגם. מה רע בזה? אני מעריך שלם שיצא לי, אני איש מפרגן.

לא קיימת ביניכם תחרות? בעצמך אמרת, שהמדורים שלכם בנויים על סקופונים. היחסים ביי ניכר באמת טובים?

ביני לבין בכר מצויינים. אני אוהב אותו מאוד. אני לא מעריך של כתיבתו, אבל מה זה שייך? אני אוהב הרבה אני שים של כותבים טוב.